

 Österbottens välfärdssområde Pohjanmaan hyvinvointialue	Dokumenttyp ANVISNING FÖR PROFESSIONELLA		Sida 1 (2)
Namn MULTIRESISTENTA MIKROBER	Förberedd av: Kvalitet och tillsyn/ hygienskötare Datum: 1.7.2022	Godkänd: Silvia Grönroos- Pada Datum: 29.8.2022	Uppdaterad: Enhetens namn Datum:
En multiresistent mikrob (MDR-mikrob) är en sådan mikrob, som har blivit motståndskraftig mot vanliga antimikrobiella medel man vanligen använder vid behandling av infektion den orsakar. Multiresistenta mikrober orsakar liknande infektioner som mikrober som är sensitiva mot vanliga antimikrobiella medel. Infektioner som de orsakar är svårare att behandla, eftersom det finns mindre effektiva antimikrobiella medel. Ibland kan effektiva medel sakna helt. Risken att få en vårdrelaterad infektion ökar, om patienten blir koloniserad med MDR-mikrob. Användning av antimikrobiella medel bidrar spridning av multiresistenta mikrober och dessa mikrober kan även ha egenskaper, som ökar deras förmåga att sprida sig inom social- och hälsovårdens enheter. Spridning av MDR-mikrober skall förebyggas inom dessa enheter, för att patienter får trygg vård och vårdresultat inte blir värre. Dessutom sjukhus och vårdenheter kan man få en multiresistent bakterie i samhället till exempel via resande eller livsmedel. Betydelsefulla multiresistenta mikrober är: • MRSA (methicillin resistent <i>Staphylococcus aureus</i>) • ESBL (bredspektigt betalaktamas producerande stammar till exempel <i>E coli</i>-, <i>Klebsiella</i>- eller <i>Proteus mirabilis</i>-stammar) • CPE (carbapenemaser producerande <i>Enterobacteriaceae</i>) • VRE (vancomycin resistent enterokock) • MDRGR (en grupp gramnegativa tarmbakterier) ○ MDR-Pseudomonas ○ MDR-Acinetobacter ○ MDR-stammar som hör till familjen Enterobacteriaceae ○ MDR-Stenotrophomonas • Candida Auris (en svamp, som blir snabbt resistent mot svampmediciner, och som sprider sig via händer och omgivning liksom ovannämnda bakterier). När patienten kommer till vård skall bärarskap av en multiresistent mikrob misstänkas vid vissa tillfällen. Se till Multiresistenta bakterier – förebygg smittospridning-anvisning, ta nödvändiga screeningsprov, placera patient i en persons rum och undvik att flytta patienten i onödan på enhet/sjukhus. Ifall patienten nyligen har rest eller vårdats i Indien, se till anvisningen <i>Candida auris</i>. Patienten vårdas enligt principen för kontaktförsiktighetsåtgärder tills alla slutgiltiga provsvar är negativa. Ifall patient konstateras vara bärare an en multiresistent mikrob, fortsätts vård med kontaktförsiktighetsåtgärder, och läkaren eller skötaren av vårdande enhet informerar patienten om bärarskapet (se till Verksamhetsprocess vid nytt mikrobmynd och patientanvisningar). Personen som är redan tidigare bärare av en multiresistent mikrob, screenas enligt MDR-anvisning när patienten kommer till sjukvård. MRSA-, ESBL <i>Klebsiella</i>-, CPE-, VRE- och <i>Candida auris</i>-bärare vårdas alltid enligt principen för kontaktförsiktighetsåtgärder även om prov skulle vara negativa för tillfället. Med ESBL <i>E coli</i>- och MDRGR-patienter gör man riskbedömning om behovet av kontaktförsiktighetsåtgärder. Om patienten har riskfaktorer, vårdas patienten enligt principen för kontaktförsiktighetsåtgärder i eget rum. Bärarskapet av en multiresistent mikrob får inte förhindra tillgång till vård, undersökning eller rehabilitering eller försämra kvaliteten på vården. Multiresistenta mikrober är enligt Lagen om smittosamma sjukdomar inte klassificerade som allmänfarlig sjukdom. Lagen möjliggör alltså inte tvångsåtgärder vid patientvård utan patientens självbestämmanderätt går före bekämpningsåtgärderna. Patienter och anhöriga skall ges saklig information om viktiga bekämpningsåtgärderna.			

Enheten för sjukhushygien- och infektionsbekämpning vid Österbottens välfärdsområde upprätthåller ett register över bärare av multiresistenta mikrober inom Österbottens välfärdsområde, vilket man förpliktas till enligt lagen om smittsamma sjukdomar. Riskuppgiften om bärarskapet antecknas också i patientjournalen. Bärarskapet av en multiresistent mikrob kan vara långvarigt. Riskuppgiften i patientjournalen på Österbottens välfärdsområde kan endast hävas med beslut av smittskyddsansvariga läkare vid Österbottens välfärdsområde. På grund av ett möjligt långvarigt bärarskap hävs riskuppgiften vanligtvis inte.

Vid behov fråga hygienskötare för tilläggsinformation.

Nyckelord:

Referenser/tilläggsinformation:

Österbottens välfärdsområde • www.osterbottensvalfard.fi • Växel 06 218 1111

Denna anvisning är avsedd för professionella inom vårdbranschen.